

media, and gamification. Audiovisual methods enhance linguistic skills, while digital tools support but cannot replace teachers.

Key words: *digital technologies, motivation, social media, gamification.*

Тиняню Т. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доц. Воскобойник В. І.

<https://doi.org/10.33989/pnpu.791.c3300>

Розвиток усного мовлення на уроках німецької мови в закладах загальної середньої освіти

Розвиток усного мовлення є важливим аспектом вивчення німецької мови в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО). Воно відіграє ключову роль у формуванні комунікативної компетенції учнів, сприяючи не лише успішному оволодінню мовою, а й розвитку когнітивних навичок, критичного мислення та міжкультурної комунікації здобувачів освіти (Council of Europe, 2020). Усне спілкування допомагає оволодіти мовними нормами та сформувати уміння вільно висловлювати свої думки та взаємодіяти з іншими людьми.

Ефективне навчання усного мовлення потребує використання сучасних методів і технологій. До основних методів належать метод проєктного навчання, рольові ігри, театралізація тощо (Ellis, 2009). Вони сприяють активній участі учнів у процесі навчання, підвищують мотивацію та допомагають подолати мовний бар'єр. Такі методи також забезпечують розвиток спонтанності німецької мови як іноземної, зміцнюють впевненість та покращують навички сприйняття на слух.

Важливу роль відіграє створення комунікативних ситуацій, наближених до життя, які дозволяють учням застосовувати набуті мовні навички в реальних умовах. Для ефективного розвитку мовлення необхідна сприятлива атмосфера на уроці, де учні не боятимуться робити помилки.

Також важливо використовувати автентичні матеріали: відео, аудіозаписи, статті та діалоги німецькою мовою. Вони допомагають учням краще зрозуміти культурні та лінгвістичні особливості мови, а також розширюють їхній словниковий запас.

Інтерактивні технології значно полегшують можливості розвитку усного мовлення. Використання онлайн-платформ (Deutsche Welle, Goethe-Institut), мобільних додатків (Duolingo, Tandem) та відео- й аудіоматеріалів сприяє покращенню сприйняття іноземної мови на слух, збагаченню словникового запасу та вдосконаленню вимови учнів. Крім того, ефективним є використання штучного інтелекту (ШІ) для адаптивного навчання, який дозволяє персоналізувати навчальний процес та враховувати індивідуальні особливості учнів.

Регулярний зворотний зв'язок від викладача та однокласників сприяє корегуванню помилок та покращенню вимови. Крім того, важливо враховувати

індивідуальні потреби учнів, пропонуючи різноманітні завдання залежно від їхнього рівня та інтересів.

Можна використати метод перевернутого навчання, який дозволяє учням самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал удома, що дає більше часу на практичні мовленнєві вправи на уроці.

Незважаючи на існування ефективних методів і підходів, процес формування мовленнєвої компетенції через усне мовлення стикається з певними викликами, серед яких:

1) мовний бар'єр (багато учнів відчують страх перед помилками, що стримує їх від активної участі в комунікативних завданнях). Подолання цього бар'єру потребує створення сприятливого середовища, де учні почуваються комфортно, коли роблять помилки;

2) різний рівень розвитку навичок школярів (деякі учні можуть швидше розвивати навички читання та письма, тоді як говоріння та слухання залишаються на нижчому рівні; для цього необхідно підтримувати баланс між різними видами діяльності на уроці);

3) недостатня мотивація (у сучасних умовах школярі часто сприймають іноземну мову як обов'язковий предмет, а не як інструмент для реального спілкування; важливо пов'язувати вивчення мови з їхніми інтересами, кар'єрними планами та глобальними можливостями).

Процес формування мовленнєвої компетенції на уроках німецької мови є складним і багатограним, вимагаючи комплексного підходу та врахування індивідуальних потреб здобувачів освіти. Поєднання різних підходів до навчання сприяє підвищенню ефективності розвитку навичок усного мовлення учнів. Використання автентичних текстів, відео та інтерактивних платформ дозволяє учням звикнути до природного звучання німецької мови та навчитися адекватно реагувати на різні комунікативні ситуації.

Успішна реалізація процесу розвитку усного мовлення на уроках німецької мови залежить від створення мотиваційного середовища, використання інтерактивних методів навчання, залучення автентичних матеріалів та забезпечення регулярного зворотного зв'язку. Ці умови дозволяють учням ефективніше засвоювати мову і застосовувати її у реальній комунікації. Виклики, які виникають у процесі навчання, можуть бути подолані через створення доброзичливої атмосфери на уроках, використання інтерактивних завдань, організацію позакласних заходів (мовні клуби, театральні постановки, обговорення в групах) та залучення носіїв мови.

Отже, успішне формування навичок усного мовлення на уроках німецької мови вимагає комплексного підходу, що включає поєднання традиційних і сучасних методів, інтеграцію цифрових технологій та створення сприятливого навчального середовища. Упровадження цих підходів сприяє розвитку комунікативної компетенції учнів та їх готовності до використання німецької мови в реальних життєвих ситуаціях.

Література

- Council of Europe (2020). In *Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment*. Cambridge University Press.
- Ellis, R. (2009). Task-based language teaching: Sorting out the misunderstandings. *International Journal of Applied Linguistics*, 19(3), 221-246.
- Richards, J. C. (2006). *Communicative language teaching today*. Cambridge University Press.

Tetiana Tynianko

**Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University
Development of Oral Communication in German Lessons
in General Secondary Education Institutions**

The article considers the peculiarities of developing oral communication skills in German lessons at secondary education institutions. It requires a comprehensive approach that includes a combination of traditional and modern methods, the integration of digital technologies, and the creation of a favourable learning environment.

Key words: oral communication, comprehensive approach, skill, communicative approach, language barrier.

Халаши М. А.

Запорізький національний університет

Науковий керівник – канд. пед. наук, доц. Горlach В. В.

<https://doi.org/10.33989/pnpu.791.c3301>

Особливості формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх вчителів польської мови

На сьогоднішній день у вітчизняній літературі немає одностайності щодо розуміння поняття іншомовної комунікативної компетентності, тому для його уточнення доцільно звернутися до наукових поглядів вітчизняних і зарубіжних дослідників щодо суміжних понять “комунікативна компетентність” та “іншомовна компетентність”.

На думку Д. Хаймса (1972), іншомовна компетентність – це неявне знання мови, тобто знання, яке зазвичай не є свідомим або доступним, але яке обов’язково проявляється під час спілкування у виборі стратегії та комунікативної поведінки (с. 271). Теза Д. Хаймса про іншомовну компетентність як неявне знання мови акцентує увагу на тому, що значна частина іншомовної компетенції не усвідомлюється мовцем на рівні рефлексії. Ці знання проявляються в автоматичному виборі комунікативних стратегій та моделей поведінки в конкретних ситуаціях. Іншими словами, під час спілкування людина інтуїтивно використовує мовні ресурси, спираючись на попередній досвід та контекст, навіть якщо не може пояснити, чому обрано той чи інший мовний засіб. Таким чином, іншомовна компетентність охоплює не лише засвоєні правила і структури мови, але й здатність ефективно їх застосовувати у відповідних комунікативних умовах.

Ю. Шмідт (2009) пропонує розглядати іншомовну компетентність як здатність і готовність особистості ефективно взаємодіяти з носіями мови в